

Josip Korban:

Kralja sta razveselila

Lahko si predstavljaš mojo jezo, ko me je zopet prebudila krepka brca in sem zaslišal tisti zoprni, pavji glas: Po črno kavo, Rok! Kaj sem hotel? Se naj z bikom bodem? Prinesel sem mu še tisto črno brozgo, zraven sem si pa mislil: Rok v tretje gre račo. Ampak ti, ju-

zna suha, ne boš me več dobil! Kaj sem napravil! Komaj je odnesel pete, jaz pa kakor mlad ris na najbližji top in brez obotavljanja zdrknem v žrelo. Tako, zdaj me pa le išči, sitnež, sem si dejal. Malo trdo ležišče je bilo res v tistem topu — kaj bi tajil — zato sem pa imel mir. In ker sem bil zelo izmučen, sem tudi takoj zaspal .. Svitalo se je že, ko nekaj trdega butne v moje podplate in zaslišim glasno govorico. »Ne moremo nabasati,« pravi nekdo. »Človeško truplo leži v kanonu.« »Tristo milijonov plesnivih bomb in granat se zadere častnik, »to je pa naš zani-karni Rok. Nagnite cev!« Kakor bi trenil, je bilo povelje izvršeno. Kakor

sinoči z nogami navzdol, sem zdaj začel narobe: z glavo navzdol drseti. Pa ne dolgo! V trenutku so potisnili naboj v cev in jo zopet dvignili, da sem z nogami zdrčal in zadel ob patrono ... Izstreliti! je zakričal komandant in štel počasi: ena-dve.

Kaj sem razmišljal v tej poslednji sekundi? Nič drugega kakor na svoje številne upnike sem mislil. Kako in kje me bodo zdaj iskali s svojimi ljubeznivimi terjatvami. Ako bi bil slab človek, bi jim vse te skrbi iz srca privoščil, ker pa nisem, so se mi skoraj malo smilili. Na srečo pa ubogi komandant ni mogel več zaklicati usodne tretje številke, ki bi naj bila znak za strel.«

»Zakaj ni mogel?«

»Zato, ker ga je že pri drugi — za-

dela kap. Kaj, to ti je sreča? Zanj seveda ne, pač pa za me in moje upnike.

Da, fantiček, kakor našagena bukev je telebnil na tla in ni več vstal. Preveč cigaret je bil pokadil in preveč črnih kav popil tisto noč. To ni zdravo z-

sruca. Pa kaj so se avstrijski oficirji menili za to, kaj je zdravo in kaj ni!»

»Kako ste pa potem prišli iz topa?«

»Nisem prišel, zletel sem! Tako so ragnili cev, da sem kar zletej z glavo naprej naravnost v morje. Za tisto kopal sem jim bil še hvaležen, ker me je bil strah precej segrel.«

»Kakšno kazen so vam pa dali potem?«

»Kazen? Za to, ker sem bil zlezel v top? Kaj še? Admiral je bil vsega kriv. Zakaj pa ni bil dal napraviti tablic? Če smo imeli napise: Ne pljuvaj na tla! Ne pripogibaj se čez ograjo! bi nam bil pa tudi lahko privoščil še tisti zlati nauk: Ne spi v kanonu!«

Še nekaj takih mornarskih se je bil iznebil zgovorni šalčivec, pa je čas čudovito naglo minil. Že se je videj nočni sij nad mestom . . . . .

Mizarska delavnica na dvorišču je bila že temna, pač pa so razsvetljena okna v prvem nadstropju pričala, da mojster Komar še bedi. Šofer Rok je ravno hotel pritisniti na avtomobilsko trombo, ko se je onkraj hodnika velike stare hiše odprlo okno.

»Tako, tako pridem,« je zaklical na dvorišče hripav moški glas.

»V redu,« je dejal šofer Rok. »Kakor vidim, ti ne bo treba iskati prenočišča.«

Stisnil je fantu desnico in skočil k volanu.

»Kaj sem dolžan?« je vprašal Markec iz nekake baharije in »radi lepšega.« Saj ni imel posvetnega mamona, da bi mogel poravnati visoko običajno vozino.

Bivši mornar se je nasmehnil in pogljal vozilo.

»Naflepša hvala!« se je zahvaljeval Markec. »Nikdar ne bom pozabil te vaše dobrote.«

V večnih durih je zarožljaj ključ. Sključena moška postava je stopila na prag.

»Kar naprej, Markec, kar naprej!«

Živahno mu je stresel roko in ga nalahno potiskal pred sabo. Po ozkih, temnih stopnicah sta šla v prvo nadstropje.

»Jejmene, kako je zrasel!« je vrh stopnic Komarjeva mama zaploskala z rokama. Prijazno ga je peljala v žarko

razsvetljeno sobo in mu odkazala sedež pri snežno belo pogrjnjeni mizi, na kateri je že blestel krožnik iz finega stareša porcelana.

»No, le pogovorita se kaj, saj se že dolgo nista.« je namignila možu in urnih, drobnih korakov odhitela v kuhinjo, od koder se je širila kaj prijetna vonjava po pečenicah. Mizar Komar je prisedel k Markcu in takoj se je razvil živahen razgovor med njima, ki ga je pa kmalu prekinila gospodinja s svojimi dišečimi dobrotami.

»Markec, zdaj pa le vilice in nož v roke! Za pomenek bo pozneje čas.«

Markec je bil lačen kot volk, zato si ni dal »radi lepšega« dvakrat reči. Joj, to je bila večerja. Še nikdar, od kar ga obseva solnce, takih dobrih klobas ni jedel.

S tihim zadovoljstvom sta ga opazovala gostitelja, kako mu je šla jed v slast. Oh, ko bi bila še mati z njim! je pomislil, da bi tudi ona pokusila te sočne kuhinjske dobrote.

Po večerji jima je pa moral pripovedovati o svojem življenju. Vse, kar mu je hudega ležalo na duši, je odkril in razodel svojim blagima dobrotnikom iz najnežnejše življenjske dobe. Ko je pripovedoval, kako neizrečeno mu je hudo po materi, se mu je tresel glas in solze so mu silile iz oči. Zvesto sta ga poslušala stara človeka, a nič pomilovanja, nikake sočutne besede. Nasprotno: oba sta imela nabran obraz v prijazno smehljajoče se gube. V očeh se jima je pa še celo vžigal poreden plamenček slabo prikritega veselja in zadovoljnosti. Čudno — je pomislil Markec. Take žalostne stvari pripovedujem, pa jima gre kar na smeh.

Tedaj je pa Komarjeva mama stopila k priprtim durim stranske sobice in jih na stežaj odprla.

»Poglej, Markec, kdo je tu notri!« je smehljaje velela.

»Poznaš to ženo?«

»Mama, mama!« je zavriskal Markec. In že sta si mati in sin prekrizala roke v tesnem objemu.

(Dalje prihodajš).

Josip Vandot:

Kameniti pastirček

Še Križnikova teta, ki je bila stara dve manj kot sto let, ni prav vedela, kdaj je pasel Tomažek koze za Trstjem. Gotovo je od tega že tristo let ali pa še več, ker se Tomažka ne spominja niti Križnikova teta. No, ve pa le, da je bil Tomažek pobožen in dober pastirček, ki se je v svoji usmiljenosti že razjokal, če je videl ubogo mravljjo, ki si je pri

delu pohabila le eno nožico. In teti se je čudno zdelo, da ljudje na vasi in daleč naokrog ne časte Tomažka kot svetnika, saj so ga ob smrti sami angeli z dušo in telesom odnesli naravnost v nebo.

Pasel je koze in za Trstjem pod visokimi gorami, ki gledajo s svojimi razdrtimi skalami tako strašno v dolino. Sneg se blesti tam gori še tedaj, ko pripekajo v dolini vroči žarki poletnega solnca. Pod skalovjem je gorsko pobočje vse razrito od globokih, štrlečih skal polnih jarkov, kjer se ob nalivih peni bela, bobneča voda, ki se z vso silo in grozo vali v dolino. Presledki med jarki in mecesnov, na katerih čebljajo sinice mecesnov, na katerih čebljajo sinice tako prijetno.

Tomažka ni bilo prav nič strah, ko je pohajal za kozami po tem divjem gorskem pobočju. Saj je bil pobožen in pobožen pastirček ne pozna strahu nikoli nikjer. Če je splezala koza na strmo steno, kar se mislila, da zori v razpoki ra-

ste prav posebno sladka zel, je splezal za njo, da jo varuje od zadaj, če bi ji nemara spodrsnilo na gladki steni. Zato pa so ga imele koze rade in še na misel jim ni prišlo, da bi mu nagajale. Poslušale so ga in kakor je tudi čudno, razumele so vsako njegovo besedo.

A tisto pomlad so trajali nalivi dolgo, dolgo. Južni veter je rjovel gori med skalovjem gorá in na njih se je tajal sneg tako naglo, kakor da ga južni veter naravnost je. Hudourniki so bobneli po globokih jarkih, valili s sabo skale in drevje ter se hrumeč razlivajo v široki potok, ki se je pod pobočjem sredi peščenega proda razliva v dolino.

Tomažek pa je pasel med to gorsko strahoto svoje koze in prepeval, dasi se ni njegov glas prav nič slišal med hrumenjem razjarjenih vodá. Dež je sicer prenehal, a hudourniki so vendarle še naraščali. Skrbno je pazil, da bi se njegova živinca ne približala preveč jarkom in da je ne bi razpenjena voda potegnila vase. A koze so bile same dovolj previdne, da so se znale čuvati pred nevarnostjo. Le majhna, bela, črnopikasta kozica, ki je bila komaj pogledala v svet, je pričela v svoji norčavosti nagajati Tomažku. Zato je pastirček prav posebno pazil nanjo. To pa je kozico sil-

no jezilo in pričela je še bolj kljubovati. Samo za trenutek se je Tomažek okrenil od nje, pa je že zameketala, pa je že bila ob iarkovem robu. Sklonila se je

naprej, da bi pogledala, zakaj v jarku voda tako čudno šumi. A razmočena, krhka zemlja je zdrsela pod njenimi nožicami in šinila navzdol. Z njo pa je šinila tudi kozica in izginila v beli vodi.

Tomažek je zavrisnil od strahu. A ni se pomišljal, temveč se je bliskoma spustil v jarek, da bi še v zadnjem trenutku rešil nesrečno kozico. A divja voda je pljusnila vanj, ga zavrtela in spodnesla.

Še preden je utegnil pomisliti, ga je porila in valila s sabo sam Bog ve kam . .

Pastirčka ni videl nihče več. Niti njegovega trupla niso našli, dasi so ga iskali leto dni. Stare mamice so radi tega pripovedovale, da so Tomažka angeli živega odnesli v nebesa, ker je bil tako pobožen in svet, da se je lahko pogovarjal z živalmi, ki so razumele vsako njegovo besedo. Le to je bilo čudno, da ga nihče ni častil kot svetnika, dasi se je že leto dni potem, ko je izginil, pokazal za Trstjem velik čudež.

Ob hudourniku, kamor je Tomažek planil, da reši norčavo kozico, se je nenadoma pokazala vitka skala. Narasla voda jo je menda vrgla jeseni iz jarka, da se je započila v zemljo med nizkim rušjem. Bila je gladka, kakor da jo je umetnik obdelal s svojim kladivom. A čudno — vrh skale je bil popolnoma podoben dečji glavi. Imel je dvoje oči, usta in ušesa, le lag mu je manjkalo. Z očmi pa je gledal naravnost v nebo, in če si skalo opazoval iz daljave, se ti je zdelo, da tam ob jarku stoji resničen pastirček, le da v roki nima nobene palice.

Še danes stoji tam za Trstjem v gorski divjini. Le ljudje ne vedo več zanj,

ker jim ni več do takih stvari. Pa tudi tega ne vedo, da kameniti pastirček včasih tudi govori, le da ga ljudje ne slišijo, ker ga nočejo poslušati. Kadar se bliža huda ura, svari ljudi iz svoje samote in njegov glas je tako čuden, kakor da prosi in joče obenem. A ko se napravlja lepo vreme, zveni po gorskem pobočju vesela pesem, ki je tako lepa, da je na vasi ni lepše. Ljudje gredo pač mimo in slišijo vse to. Menijo pa seveda, da veka v goščavi samo srna ali pa prepeva vaški pastirček, ker mu je dobro pri srcu.

Samo mala Manca, ki včasih prižene sem gor dve kozi, stoji včasih dolge ure pred kamenitim Tomažkom in ga gleda. Ker se ji smili, da nima nobenih las, spleta iz gorskih rož najlepši vavec in mu ga ovije okrog čela. Tomažek ji je zato hvaležen in jo posvari pred vsako hudo uro. Ko pa sije solnce in je ves gozd poln veselega siničjega čebljanja, ji zapoje tudi lepo pesem. Manca si pa ne more kaj, da bi tudi ona ne zapela z njim. Samo to ji je hudo, da je Tomažek tako trd in mrzel kot skala in da se ne zgane niti enkrat in nikoli ne izpregovori besedice z njo.

Spomladi pa Manci ni treba za Tomažka plesti vencev. Tedaj poženejo ob njegovih glavi lepi mežiklji. Zelen list

stoji tam ob zelenem listu, iz listov se dvigajo rahla stebelca, na stebelcih se smeljajo veliki rumeni cvetovi in dehte s prijetnim vonjem daleč naokrog. Manca jih gleda in strmi. Saj se ovijajo mežiklji krog Tomažkove glave prav tako kot krona, ki jo nosijo na glavi vsi svetniki in svetnice v vaški cerkvi. Le da je

lepša in se bolj sveti in da prihaja celo sladke vonj od nje.

»Tomažek, ti si res svetnik«, govori Manca in sklepa drobne roke. »Daj, prosim v nebesih tudi zame, saj sem tudi jaz kozja pastirica«.

Poléti, ko ne cveto več mežiklji, pa že mora plesti vence za Tomažkovo glavo, ker je brez las. Tedaj pa prihajajo iz gozda sinice. Spreletavajo se okrog kamenitega pastirčka, čebijajo in kramljajo. Z gorá piha veter in šumi med vrhovi dreves. V jarku žubori pohievna voda in prepeva čez gladke skale. Hipoma prične peti vsa gorska samota, da je Mancij prijetno v srcu. Vsede se pod kamenitim pastirčkom v rušje in se ji zdi in je prepričana, da ne prepeva gorska samota, temveč le Tomažek, ker je vesel, da skrbi mala pastirica tako lepo zanj. In ker prepeva Tomažek, poje tudi Manca in je ni prav nič strah v gorski divjini. Saj ve, da čuva nad njo in nad kozami Tomažek, ki je svetnik v nebesih in jo ima rad, če ne zaradi drugega, pa zaradi tega prav gotovo, ker je ona tudi kozja pastirica in pase prav tam, kjer je pasel tudi on.

Manca je prav vesela, da še danes nihče na vasi ne ve za kamenitega pastirčka. Saj bi jo ljudje gotovo odrinili od njega. To pa bi jo bolelo in od žalosti bi umrla, o, resnično umrla . . .

Tone Trdan:

Dete je umrlo...

Resnična z Gorjancev

V kraljestvu Trdinovih bajk in pravljic na slavnih Gorjancih leži na vzhodni strani že na hrvaških tleh kraj Stojdraga. Vsako leto praznujejo tu tradicionalno jurjevanje. Množice izletnikov s krškega polja, Kostanjevice, Brežice, pa tudi s hrvaške strani, da, še celo iz Zagreba, pridejo proslavit sv. Jurija, Pomladnega viteza . . .

Danes je v tej prijazni vasi lepa cerkva grškokatoliške cerkve. Približno štiristo let je od tega, kar so se naselili v Gorjancih Uskoki ali Vlahi. Hodili so ropat in plenit na Turško, kajti tedaj so gospodovali v naših deželah hudi Turki. Vlahi so bili divji, precej surovi in marsikatera glava Mohamedovega privrženca je odletela pod velikim vlaškim mečem. No, danes so se

ohranili le še tu v okolici Stojdrage.

Takrat v starih časih so imeli še čudne navade in običaje.

Pričujoča zgodbica je resnična.

Prigodilo se je, da je malega nebogljenočka z maminega naročja utrgala kruta smrt. Mama, vsa žalostna in objokana, je prinesla svojega mrtvega malčka k jami, k poslednjem domu. Na glavi je imela njegovo zibelko.

Pogrebci so zakopali kri njene krvi. Tedaj pa je dobra vlaška mamica krknila, jokala, kakor je le mogla, jadikovala in tožila, zakaj je njenega ljubkega otročička vzel Bog k sebi. Postal bi bil lahko junak, ki bi hodil na Turško sekati glave. Tistim Turkom, ki so vedno nadlegovali naše kraje, ropali, morili in požigali, a dečke, deklice, mladeniče in mladenke pa odpeljali s seboj na Turško, kjer so jih vzgojili za janičarje.

Vsa iz sebe je še takole govorila in kričala:

»Oj ti slabotna, kruta, grda, nikdar sita smrt! Otroka si mi vzela in požrla, na, tu imaš še zibelko! Pogoltni jo, da se na njej zadušiš in zamašiš svoja lakomna usta in da se ti vsi zobje polomijo . . .!«

Po tem komplimentu in krasnem koncu je vrgla zibelko na grob, stopila z nogami na njo in jo teptala tako dolgo, da je bila ljubka otrokova posteljica vsa pomendrana in razbita.

Res, velika je materina ljubezen do otroka že od nekđaj pri vseh narodih, pa naj bodo še tako primitivni . . .

Rešitev križanke

Naypično: 1 pepelnica, 2 lep, 5 pet, 6 kip, 9 Pag.

Vodoravno: 2 lep, 3 pepel, 4 pet, 6 kip, 7 Aca, 8 Praga.

Jutrovčki pišejo

Dragi stric Matic! Pišem ti z lune, kjer sem pred enim mesecem pristal z aeroplanom. Sedaj sem na njej postal lončar in delam piskre prečastitim prebivalcem lune. Gotovo bi Te zanimalo, kako je na luni, toda — raje Ti pišem, kako sem prišel na njo . . . Lepo pomladansko jutro je bilo, ko sem se vsedel v svoj aeroplan, ki je nosil ime »Fantazija — 4 A«. Motor je zabrnal in jaz sem se dvignil. Letalo je držalo z meznansko naglico, vedno bolj sem se oddaljil od zemlje in naenkrat me je obdajala sama megla. Tako sem letel en dan in naposled zagledal majhno kroglo, ki se je vedno bolj večala in zagledal sem cilj — luno. Takoj se približam in pristanim. Kar mrgolelo je prebivalcev lune, ki so prišli gledat zemljana z njegovim letalom. Malo grem dalje, da si ogledam okolico. Kar napravi ressk! Hitro se vrnem in v svojo grozo spoznam, da so mi uničili letalo. In ostati sem moral na luni ter postati lončar. —

Kos Vladko, bil dijak v Mariboru, zdaj lončar na luni.

Potovanje na luno. Bilo je že precej pozno zvečer. Šel sem se malo sprehodit. Nebo je bilo posuto z zvezdicami in lepa, polna, smehljajoča se luna je kraljevala nad njimi. Vdal sem se svojim sanjam in resnično se mi je zahotelo ogledati si luno od bliže. Toda kako priti do nje? Najbolje bi bilo imeti kak aeroplan, a tega nisem imel, razen onega doma, ki gre vanj komaj ena moja noga. Ko tako premišljam, me nekdo pocuka za desno hlačnico. Ozrem se in — glej, kaj vidim? Majhnega možička z veliko rdečo čepico. Bil je skratelček. Prijazno me pozdravi in vpraša kaj premišljuje. Povem mu, kako srčno rad bi potoval na luno, ter se spoznal z njenimi zanimivostmi in prebivalci. »Ho, nič lažjega kot to!« Hitro vzame iz žepa majhno škatlico, ter vzame iz nje še manjšo lestvico. Škrat nekaj časa mrmra meni nerazumljive besede. In glej čudo! Lestev se večja in večja. Že je bila speljana pot od zemlje do lune. Lezem po nje dolgo časa skoro že celo večnost. Končno

sem na luni. Grem po ulicah, ki so bile bajno razsvetljene, ter srečam nekega luninega prebivalca, ko je ravno stopil iz ene izmed onih lepih palač. Spoznam ga, da je oni z zemlje. Začudim se, saj sem ga vendar pustil na zemlji. Toda treba je bilo misliti na povratek. Škrat me spremi do kraja kjer sem stopil na lunino kraljestvo, a lestve ni bilo nikjer. Bil sem zelo truden. Vležem se ter sladko zaspim. Ležal sem tako pri robu, da sem se skotalil, ter padel in končno padel k sreči na mehko travico, da se mi ni nič zgodilo.

Bil sem neizmerno srečen, da sem s ogledal luno.

Habič Aci,

uč. I. b razr. m. š. na Prulah
v Ljubljani.

Moje potovanje na Jupiter. Želela sem si, povzpeti se v tiho vseмирje, na zvezdo Jupiter. Zgradili so mi raketno letalo, da z njim uresničim svoje želje. Nekega dne sem sprožila rakete in se dvignila v zrak. Pod menoj je bilo vse majhno kot igračke, a polagoma sem izgubila zemljo z vida. Po dolgem potovanju po vsemirju, sem pristala na Jupitru. Ljudje so me gledali vsi iznemadeni, kajti niso še videli letala. Začudena sem gledala deželo. Mesto rek je teklo mleko, izpod gora se je codil med in gore so bile iz čokolade. Pogostili so me s temi dobrotami in preobložena z njimi sem se vrnila domov. Ako hočeš — stric Matic — kaj dobrin iz prečudne dežele zvezde Jupitra, pridi k meni in najedel se jih boš do sitoga. Te pozdravlja Lukec Milena.

uč VI. b raz. v

D. M. v Potju.

Dragi stric Matic! Opisati Ti hočem svoje potovanje na zvezde. Zelo sem želela iti enkrat na kako zvezdo. Zato sem sklenila, da si kupim raketno letalo in se popeljem na zvezdi Mars in Jupiter. Rečeno storjeno. Kupila sem si raketno letalo in frrrrrr kakor svirčenka sem zletela v zrak in proti zvezdi Mars. Na tej zvezdi je bilo krasno. Ko sem si jo ogledala, sem sedla v le-

talo in se odpeljala na Jupiter. Tu je bilo vroče. Mislila sem si, da bi gotovo Tebi tu dobro storilo, ker imaš revmatizem. Tudi to zvezdo sem si nekoliko ogledala in tudi ta mi je bila všeč. Potem sem se hotela odpeljati proti Zemlji. Ali glej, raketno letalo je letelo proti repatici in je tam pristalo. Tam sem videla njen plinasti rep. Ta zvezda je bila od vseh najlepša. Odpeljala sem se in priletela končno na zemljo. Toda žal, to je bilo samo v mislih ne pa v resnici. Lepe pozdrave Ti pošilja

**Maja Lovšin učenka III. raz.
Ribnica na Dolenjskem.**

Janezkove sanje. Janezek leže spat. Truden je, zato v hipu zaspi. O polnoči se zbudi. In glej! Skozi odprto okno uzre na nebu veliko svetlo zvezdo, ki je bila najlepša med vsemi. Janezek jo gleda in ne more odvrniti od nje oči. Zdajci pa izpregovorj velika svetla zvezda: »Janezek, pridj k meni!« Janezek stopi skozi odprto okno na vrt, ki je bil ves razsvetljen. Tisti hip pa se prične dvigati v zrak kakor, da ima peruti. Ustraši se, tedaj pa pade v globoko nezavest. Ko se prebudi, še vedno plava po zraku in sicer na malem belem oblaku. Vedno svetleje je. Zdajci pa se močno zasveti, da Janezek kar zamiži. Oblaček se ustavi in proti njemu plava velika svetla zvezda, katero je videl skozi okno. Lahno ga prime za roko in reče: »Janezek, ti si prvi deček, ki sem ga poklicala k sebi. Vedi, jaz sem zvezda Večernica.« Nato vzame veliko svetlo reč in dé: »Poglej!« Janezek pogleda skozi steklo in pred seboj zagleda vso širno zemeljsko planjavo. Stoži se mu po velikem belem svetu. »Ljuba zvezda, jaz grem nazaj na zemljo«, reče. Zvezda mu odgovori: »Dobro! Toda nikoli več ne bo dano tebi in nobenemu drugemu dečku to kar si danes videl«. Zopet se močno zasveti in pred Janezka pride bel oblak. Stopi nanj in tisti hip zdrči v globino. Janezek zakriči od straha in zdajci — se prebudi. Pomane si oči, ter se začudeno ozre okoli sebe. Sonce se mu veselo zasmee v obraz, češ, kako je bilo kaj na poletu na zvezdo Večernico? Janezka postane hipoma zelo sram. Urno skoči v obleko in hiti poročat začudenj mamici, ki je celo

noč poslušala vesele in žalostne simkove vzdihne, o svojih čudnih nočnih doživljajih.

**Renčelj Desanka, uč. V. razr. v
Ljubljani, Karlovška cesta 2.**

Dragi stric Matic! Pošiljam Ti spis, kako sem s svojo raketo potoval na luno. Dobil sem od očka za god pravo pravcato raketo. Sicer je bila majhna, a vendar sem se igral z njo kakor s pravo. Ko sem se nekoč z njo igral na vrtu, glej čudo... raketa je rasla in rasla, dokler ni postala prava velika raketa. Poskočil sem od veselja. Stopim noter, kakor nalašč je bila narejena zame. Ob krmilnem kolesu je bilo vse polno vzvodov in kolesc. Kakor jelen sem planil k sedežu, si nataknil masko z zgoščenim zrakom. In kakor za stavo sem jel vrteni kolesca, kakor da bi se res odpeljal na luno. Kar naenkrat pa je v mojo veliko grozo počilo, da se je stresla raketa in je s strahovitim treskanjem zletela v zrak. Pogledal sem na brzinometer, 50 km na sekundo! Lasje so se mi naježili. Ob desni in levi sem srečeval planete velike in majhne, svetle in temne. S vso močjo sem hotel zaobrtniti vzvod. A preden sem mogel to storiti je že moje zračno vozilo trčilo ob skalo na lunj in jaz sem v velikem loku odletel na sredo luninih prebivalcev, ki so pravkar plesali bojni ples ker so premagali sovražnike. V vetru so jim plapolale perjanice. Strašno so se zagrohotali ko sem priletel jaz med nje. Zazeblo me je do kosti. Z divjim tuljenjem so planili na me. In tedaj... Tedaj se je odprlo pod menoj brezno in jaz sem padal, padal. Ko sem se zbudil iz omedlevice sem ležal na nosu pred svojo posteljo. Na nebu se je smejala luna meni naravnost v obraz...

**Marjon Smole, uč. VI. razr. v
Žužemberku.**

Gustav Struša:

Bela lisica

Pri Jergančkovih so dobili mladega psa. Bil je srednje velik, lepo bel kuža, s koničastim gobčkom in ostro kvišku stoječimi ušesi in košatim repom, da je kar sličil pravi lisici.

Sosed Grabež, ki je bil velik skopuh, a sicer prijazen mož, kar ni navada takih ljudi, je rad otrokom povedal kakšno veselo in še na kako pravljico se je včasih spomnil. Mož je imel močno domišljijo in lepo je znal pripovedovati.

Pa je Primožkov Gregec že drugi večer potem, ko je k sosedovim prišel stvarjo, je zaprosil Grabeža.

— Stric, kajne, da to ni pravi pes? To je pač kaka lisička, samo bela jel

Grabež se je nasmehnil, se popraskal za desnim ušesom in dejal:

— Fantič moj, mlad si še, komaj osem let imaš, zato pač malo veš. S tem psom je pač drugače, kakor si misliš, toda nikomur ne smeš povedati še Jergančkovim ne!

Gregec je postal takoj radoveden:

— Stric, povejte no, kako je s to stvarjo, je zaprosil Grabeža.

Starec je resno pokimal in jel pripovedovati:

— Takih psov kakor je ta le Belček se ne rodi mnogo, samo vsakih sto let eden. Sicer je pravi pes, toda posebne znake ima, saj sam vidiš, da je bel kot mleko, oblikovan kot lisica in prijazen kot noben drug pes ne.

(Dalje prihodnjič).

Posetnica I.

Tejica Ačile

Ptuj

Kaj je ta gospodična po poklicu?

Ina Slokanova:

Kakor solnček

Kakor solnček naša mamica je zlata in ko kraljična iz sanj bogata.

Toda ne mislite,

da jo krase dragulji v zlato vkovani in da v kletih cekinov vreče hrani

Ne, ne!

Njeno srcé zaklad je prebogat ljubezni najvišje in najčistejše, — njo zlati solnčno ognjen škrlat žrtvovanja in dobrote najsvetejše.

Le nam so posvečene njene misli, vse bridkosti so za nas storjene.

Vse, vse, karkoli hočemo nam ona da.

Če bi si zaželeli njenega srca, — bi blago, blago nam se smejala, odprla grudi — in ga dala.

Da, naša mamica je zlata, zlata, še bolj ko solnček sam — in bolj lepa, bolj bogata ko kraljična iz lepih sanj.

posetnice

Rešitev novodobne

EVA NOVAKOVA

Zlogovnica

Sestavi iz naslednjih 10 zlogov:

gal — i — ko — kol — lo — lus — nje — o — per — so. 5 besed pomeni: 1. slovenski skladatelj madrigalov (1550.—1591.); 2. organ; 3. luč jugoslovenstva; 4. Bartolova drama; 5. zimski čas — da bodo dale začetne črke od zgoraj navzdol glasilo, s katerim nas umetnik dvigne v razpoloženje, ki mu je izraz nekaj, kar bodo dale končne črke od zgoraj navzdol